

GONDOLATOK

Paradoxonok a kriminológiában (Korinek László könyvének ismertetése)

Paradoxes in Criminology (Review of the book by László Korinek)

Lévay Miklós

Prof. Dr., egyetemi tanár
Eötvös Loránd Tudományegyetem, Állam- és Jogtudományi Kar
Széchenyi István Egyetem,
Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kar
levaym@ajk.elte.hu

Magyar
Tudományos
Akadémia

Absztrakt

Cél: A tanulmánykötet célja a kriminológiában, a büntető igazságszolgáltatásban, a rendőrség működésében, a büntetés-végrehajtásban és a jogrendszerben meglévő paradoxonok feltárása, bemutatása.

Módszertan: A szerző széles körű hazai és nemzetközi szakirodalom, valamint kutatási eredmények alapján mutat rá a vizsgált területeken érvényesülő ellentmondásokra.

Megállapítások: A kötet különböző témákkal foglalkozó tanulmányaiban közös, hogy közvetve vagy közvetlenül utalnak a szabadság és biztonság közötti ellentmondásra a demokratikus társadalmakban. A szerző álláspontja, hogy a kriminológia a társadalmi összefüggések feltárásával hozzájárulhat az ellentmondások jogállami követelményeknek megfelelő feloldásához, a kriminalitással kapcsolatosan a leegyszerűsítő nézetek ellensúlyozásához.

Érték: A könyv témagazdagságával, a szerző kritikai elemzéseivel gazdagítja a magyar kriminológiai gondolkodást.

Kulcsszavak: paradoxon, kriminológia, büntető igazságszolgáltatás, rendőrség

Abstract

Aim: Object of the volume is to reveal and present the paradoxes existing in criminology, criminal justice, the operation of the police, prison life and the legal system.

Methodology: Based on extensive domestic and international professional literature and research results, the author points out the contradictions prevailing in the analyzed fields.

Findings: The articles dealing with different topics in the volume have in common that they indirectly or directly refer to the contradiction between freedom and security in democratic societies. The author's point of view is that criminology can contribute to the moderation of contradictions in accordance with the requirements of the rule of law by exploring social contexts and countering simplistic views about criminality.

Value: The book enriches Hungarian criminology with its wealth of topics and the author's critical analyses.

Keywords: paradox, criminology, criminal justice, policing

Korinek László akadémikus, professor emeritus, a Belügyi Szemle 1993–2019 közötti főszerkesztőjének *Paradoxonok a kriminológiában* című könyve 2023 tavaszán jelent meg az ORAC kiadónál. A 17 tanulmányt tartalmazó kötetben döntően kriminológiai, továbbá a rendészettudomány és a tételesjogi tudományok területére tartozó írások szerepelnek (Korinek, 2023).

A kötet első, *Paradoxonok a kriminológiában és a büntető igazságszolgáltatásban* című tanulmánya kriminológiai, illetve rendészettudományi szempontból foglalkozik a bűn, a büntetőjog, a bűnüldözés, a rendőrség és a megelőzés bizonyos ellentmondásaival. A könyv alapkategóriájáról, a paradoxonról, a következőket írja Korinek László: „*Paradoxon alatt általában olyan – kiküszöbölhetetlennek tűnő – ellentmondásokat értenek, amelyek egymással kölcsönhatásban alakulnak ki [...] Visszavezethetők a gondolkodás problémáira, a valóság leképezésének hiányosságaira, de eredhetnek a valóságos folyamatok dialektikájából is. Megszüntetésük, illetőleg a bennük rejlő lehetőségek kiaknázása rugalmas és kreatív megközelítéseket igényel...*” (Korinek, 2023a). Ezzel összefüggésben a szerző szerint a „... *kriminológia fontos feladata a jog-és társadalom ellentmondásaiból adódó paradoxonok feltárása, különösen az alapértékeket sértő következmények elhárításában való közreműködés.*” (Korinek, 2023a).

Korinek László ennek a feladatnak a jegyében tárja fel könyvében az általa vizsgált területek paradoxonjait, a legrészletesebben az első tanulmányban. A bevezető írásban feltárt, illetve azonosított paradoxonok az alábbiak:

- „*A dinamikusan változó, ellentmondásokkal terhelt sokszínű valóság és a jog kívánatosan stabil, koherens és leegyszerűsítő világa közötti ellentétek a dolgok természetéből adódnak, és szükségképpen olyan helyzeteket eredményeznek, amelyeket paradoxonként jelölhetünk meg.*”

- A „jogállami forradalom” paradoxonja.
- *„Valódi paradoxon a jog nem ismerésére való hivatkozás elutasítása.”*
- *„Társadalmi és politikai szinten is paradoxon, hogy a kriminalitást valami-
féle idegen, az együttélés problémáiból egyáltalán nem következő megnyil-
vánulásnak tartják sokan.”*
- *„Az is paradox hatás, hogy az óvintézkedések (a COVID–19 pandémia ide-
jén géppisztolyos katonák járőrözése rendőrökkel – Lévay M.) váltják ki azt
a félelmet, aminek elosztatására a kormányzat bevezette azokat.”*
- *„Az már igazi paradoxonnak tekinthető, hogy a 18. századi Angliában a zseb-
lopások halálbüntetéssel való fenyegetettsége és annak megfelelően egyes
nyilvánosan végrehajtott akasztások során éppenséggel megszorodtak
az ugyanilyen büncselekmények, hiszen az eseményre összeverődött tömeg
kitűnő alkalmat kínált a tolvajoknak...”*
- *„A halálbüntetés önmagában is paradox felfogást tükröz.”*
- *„Alkotmányos demokráciákban a paradoxon abban áll, hogy az elítélt [...] annak a közösségnek a szabályait sértette meg, amelyik a szabad emberek többsége által képviselt értékeken nyugszik. Maguk a normák is közvetlenül vagy közvetve az ilyen társadalmak rendjét szolgálják. Ugyanakkor a büntetés-végrehajtás ténylegesen totális intézmények együttese.”*
- *„Az elrettentő hatás [...] enyhén szólva nem bizonyult hatékonynak, a re-
integrációs programoknak pedig egy totális rendszerben kell megvalósul-
niuk, ami paradox. [...] Ezt a paradoxont teljesen megszüntetni nem lehet,
de mégis elképzelhető egy olyan modell, ami csökkenti a jelzett szélsőségek
közötti távolságot.”*
- *„A büntetésekhez hasonlóan a felderítés, a nyomozás terén is találkozunk olyan ellentmondásokkal, amelyek paradoxonnak minősíthetők. Megemlí-
tendő mindenekelőtt a világ számos országában, köztük Magyarországon is a militarizált rendőri szervezet és működés. Az ilyen modell szükségkép-
pen ellenségképet tételez fel, az apparátus részéről pedig annak megfelelő viszonyulást. A bűnelkövetők azonban nem ellenségek, hanem a társadalom tagjai, akiknek a magatartása korrekcióra szorul.”*
- *„... paradox a lőfegyverviselés engedélyezésével kapcsolatos vita. A lőfegy-
ver birtoklására vágyakozók gyakran hivatkoznak a fenyegető, megromlott közbiztonságra. A mind több személynél megtalálható fegyver miatt azonban a külvilág tényleg veszélyessé válik az önmegvalósító jóslat logikája szerint.”*
- *„... a felelősség megállapításának a folyamatában is találkozunk olyan jogi és tényleges helyzetekkel, amelyek paradox következményekkel járnak. Va-
lójában önmagában ilyennek tekinthető, hogy az Alaptörvény és a legfon-
tosabb nemzetközi normák alapján is ártatlannak tekintendő emberekkel*

szemben az elkövetés megalapozott gyanúja miatt folytatnak nyomozást, ügyész és bírósági eljárást.”

- „... paradoxonnak tekinthető eset az, amikor a letartóztatást egyéni bűn-megelőzési célból rendelik el és hajtják végre. Ebben az esetben ugyanis – legalábbis hatását tekintve – lényegében büntetést alkalmaznak olyan cselekmény miatt, amit az érintett személy a hivatalos álláspont szerint sem követett el.” (Korinek, 2023a).

Az előző megfogalmazásokból, állításokból felfejthető a kötet létrejötte mögötti szerzői szándék. Véleményem szerint ennek a szándéknak a lényege, hogy Korinek László jelen viszonyaink kritikus elemzése és értékelése alapján arra keresi a választ, hogy demokratikus, jogállami keretek között miként enyhíthetők a szabadság és a biztonság közötti ellentmondások. A könyv valamennyi tanulmányában tetten érhető ez a szándék és tartalom. Ennek illusztrálásra röviden bemutatom a kötet három írását.

Az alapvetően kriminológiai tanulmányok közül (a már hivatkozott *Paradoxonok a kriminológiában és a büntető igazságszolgáltatásban* című mellett ezek a következők: *Ment-e a kriminológia által a világ elébb? A bűn kriminológiájáról, A bűnözés haszna, Az első millió, Mikor és hol érdemes bűnözni? A viktimológia esélyei és veszélyei, A szegénység kriminológiájáról, A bűnözés mint szolgáltatás, Meddig csökkenthető a bűnözés? A nevelés egyes kriminológiai kérdései, Kérdezze meg kriminológusát! A büntetőjog mellékhatásai) A nevelés egyes kriminológiai kérdései című írás lényegét ismertetem (Korinek, 2023b).*

Korinek László a tanulmányban a nevelés érték közvetítő funkcióját vizsgálja, mégpedig döntően a közoktatásban, továbbá a rendőrség révén és a büntetés-végrehajtásban érvényesülő érték közvetítést. A közoktatásbeli nevelésnél leglényegesebb kérdésnek azt tartja, hogy mire neveljen, milyen stratégiát kövessen az iskola: a fennálló viszonyok jobbítására vagy az azokba való belemélyedésbe, a realitások (például bizonyos bűncselekmények relativizáló tudomásulvétele) elfogadásába. Ebből a szempontból a szerző szerint a Nemzeti Alaptanterv (NAT) és az ahhoz kapcsolódó kerettanterv ellentmondásos. A két közoktatási dokumentum kétségkívül tükrözi, hogy milyen közgondolkozást, értékrendet tart kívánatosnak a kibocsátó, azonban ez az értékrend bizonyos fokig manipulált, ezért érték közvetítő funkciója nem biztos, hogy érvényesül.

Ezzel összefüggő kérdésnek tekinti Korinek László, hogy milyen emberképet állít a felnövekvő korosztályok elé az oktatáspolitikai. Következtetése az, hogy a NAT alapján ez a munkavállalói státus emberképe, azaz a realitások tudomásulvétele. Rámutat azonban arra, hogy a NAT-ban jelen van az autonóm személyiség, a „*fejlődést megalapozni törekvő nevelés*” kívánalma is.

A nevelés érték közvetítő szerepének fontos összetevője maguknak az értékeknek, a közösségi elvárásoknak a tartalma. Korinek László ezzel kapcsolatban a közoktatás világnézeti semlegességének követelményét hangsúlyozza, valamint azt, hogy az emberi jogok és az azokat meghatározó értékek jelenthetik a helyes emberi magatartás konszenzuson alapuló tartalmát.

A nevelés társadalmi funkciójával, stratégiai változataival foglalkozó részek után a tanulmány kriminológiai kérdéseket vizsgál. Elsőként azt, hogy lehet-e része a bűnmegelőzés a nevelésnek, polgári erénynek tekinthető-e a közbiztonság érdekében végzett tevékenység. A 2013–2023 közötti *Nemzeti bűnmegelőzési stratégia* alapján a szerző álláspontja, hogy a bűnmegelőzési programok biztosította gyakorlati tudás gazdagítja a nevelés és oktatás érték közvetítő funkcióját.

Korinek László rámutat arra, hogy a gyermekkorban, serdülőkorban elsajátított értékeket a későbbi életszakaszban a környezet képes érvényteleníteni, más értékekkel helyettesíteni. Ebben a szituációban a szerző kiemelt szerepet tulajdonít a szervezeteknek, a szervezeti kultúrának. Ezzel összefüggésben a tanulmány alapvetően nemzetközi kutatási eredményeket idézve foglalkozik a rendőrség szervezeti kultúrájával, majd érték közvetítő funkciójával.

A rendőrség szervezeti kultúrájára irányuló kutatások eredményeinek bemutatásával a szerző azt az ellentmondást kívánja illusztrálni, ami a rendőrségtől és a rendőröktől elvárt magas szintű erkölcsi követelmények és a testület, illetve a testület tagjainak a munkájukkal kapcsolatos felfogása között van. Erre példaként említi a rendőrök joghoz való viszonyát, amelyet inkább a bűnüldözés hatékonyságát korlátozó tényezőnek, mintsem értékeket kifejező intézménynek tekintenek. Ezt pedig azért tartja aggályosnak, mert a rendőrség is érték közvetítő, és ily módon van szerepe a bűnmegelőzésben. Utóbbi realizálását nem segíti, ha nincs a társadalom és a rendőrség között megfelelő interakció. Ezzel összefüggésben Korinek László kritikával illeti a rendőrségről szóló 1994. évi XXIV. törvény 19. §-át, amely megköveteli a rendőri intézkedésnek való feltétlen engedelmességet. A kutatási eredmények alapján konklúziója, hogy a mindenkit emberszámba vevő eljárási igazságosság érvényesítése lehet a legbiztosabb útja a bűncselekmények megelőzésének, továbbá hogy az emberek biztonságát szolgáló rendőri munkához való állampolgári hozzájárulás növeli a kedvezőtlen döntések legitimitását. Álláspontja szerint utóbbira akár úgy is tekinthetünk, mint az iskolai demokrácia életbeli folytatására.

A tanulmánynak a büntetés-végrehajtási nevelésről, a börtönök nevelési célú reintegrációs programjairól szóló részének szerzői megközelítésére a székspezsiz jellemző. Korinek László kételkedik abban, hogy egy katonailag szervezett intézmény képes lenne az elítéltek felé a szabad emberek szabad társadalmának értékeit közvetíteni.

A tanulmány *Kriminológiai értékelés* című zárórészében a szerző hangsúlyozza, hogy az emberi magatartás belső és külső kontroll eredője. A nevelés a belső kontroll eleme, a tudati tényezők alakítója. Nem mindegy azonban a belső kontroll szempontjából a külső kontroll minősége.

A tárgykörrel kapcsolatos szerzői következtetés:

„Összességében elmondható, hogy a nevelés felbecsülhetetlen szerepet játszik az Alaptörvény O) cikkében foglaltak érvényesülésében, így a bűncselekményekkel szembeni fellépés megalapozásában. Ezek szerint: »Mindenki felelős önmagáért, képességei és lehetőségei szerint köteles az állami és közösségi feladatok ellátásához hozzájárulni.« Funkcióját azonban csak akkor tudja jól betölteni, ha az elsajátított értékeket nem rombolják le azok a külső tényezők, amelyeknek éppen azon értékekre támaszkodva volna esélyük a közbiztonság hatékony védelmére.» (Korinek, 2023b).

Korinek László kutatói tevékenységének kiemelt témája a rendőrség működése. Az itt bemutatott kötetnek is szinte minden írása érinti közvetlenül vagy közvetve a rendőrséget. Az említett témával közvetlenül is foglalkozó két rendészettudományi tanulmány (*A megnyugtató rendőrség, Létezik-e ideális rendőrség?*) közül az igazán figyelemfelkeltő című, utóbbi írásnak a mondanivalóját foglalom össze (Korinek, 2023c).

A tanulmány kiinduló tétele, hogy a tudomány mai állása szerint változatlanul szükség van és a jövőben is szükség lesz a szabályok érvényesítéséhez kényszer alkalmazására és ezt a szükségletet kielégítő szervezetre, a rendőrségre. A kérdés tehát nem a rendőrség léte vagy nem léte, hanem hogy milyen legyen ez a szervezet. A kapcsolódó tétel pedig, hogy a létezik-e ideális rendőrség kérdésre nem vágyvezérelt, utópikus választ kell adni, hanem olyat, amely figyelembe veszi azt a társadalmat, „közeget”, amelyben a közbiztonság védelmét szolgáló testület működik. Korinek László írásában a demokratikus társadalmak ideális rendőrségére koncentrálnak. Ennek keretében röviden bemutatja a rendfenntartással, a rendőrség szerepével kapcsolatban a demokráciákban érvényesülő kétféle felfogást, illetve modellt.

Az egyik szerint a rendfenntartás, a biztonság védelme közösségi funkció. Ez a felfogás alapvetően Angliában alakult ki, majd ezt a megközelítést követték az Amerikai Egyesült Államokban is. Ennek a felfogásnak a kiteljesedését jelenti a közösségi rendőrség koncepciója, ami mögött ott találjuk a rendfenntartás közhatalmi jellegének megkérdőjelezését is.

A tanulmány utal azonban arra, hogy az említett országokban ez a felfogás változott, pontosabban a rendőrségi gyakorlat már nem feltétlenül ennek a koncepciónak megfelelő. A szerző konklúziója az, hogy nem tekinthetjük az angol és amerikai rendőrséget „ideális rendőrségnek”, de ettől még egy rendészeti

koncepció kialakítása során, adott intézmények, megoldások, megfelelő adaptációval átvehetők.

A demokráciák ideális rendőrségére vonatkozó másik felfogás kiindulópontja a szaktudás fontossága, a professzionális értékek elsődlegessége, amely jellemzően centralizált struktúrában érvényesül. Ebben a felfogásban a társadalom, a közösség rendfenntartásban betöltött szerepe háttérbe szorul. Az utóbbi azonban nem feltétlenül jellemzője egy centralizált, ráadásul militarizált rendőrségnek, és erre Korinek László a Királyi Kanadai Lovasrendőrséget említi példaként, amely törekszik megfelelő kapcsolatot kialakítani a lakossággal. A szerző jelzi, hogy a kanadai szervezet lényegében csendőrség. Ennek kapcsán differenciáltan értékeli az egykori Magyar Királyi Csendőrséget, hangsúlyozza azonban, hogy a demokratikus értékek alapján a rendőrség ideális modellje nem egy katonailag szervezett testület. Ezzel összefüggésben rámutat egy magyar paradoxonra, arra hogy „...*a lakosság egy része még mindig sóvárog a már szinte senki által nem ismert csendőrség után, míg a világ jobbik része már rég meghaladta ezt a militarisan szervezett és működtetett rendvédelmi formációt.*” (Korinek, 2023c).

A professzionális értékek elsődlegességén alapuló ideális rendőrségre vonatkozóan véleménye az, hogy a szervezetnek a civil közigazgatás részeként kell működnie.

A két felfogáson túl a saját álláspontja, Concha Győző nyomán, hogy nem a rendőrség teremti meg a biztonságot, hanem csak közreműködik annak védelmében. „*A lényeg azonban az – írja Korinek László –, hogy a testület a – vélt – biztonsági szempontokat ne a szabadság rovására próbálja érvényesíteni (Finszter, 2000), megnyilvánulásában pedig fejezze ki és közvetítse a jogkövető magatartás értékét, sőt hasznosságát, vagyis a címben feltett kérdésre a válasz: igen, létezik ideális rendőrség.*” (Korinek, 2023c).

A kötetnek elsődlegesen a tételes jogtudomány körébe tartozó írásai közül (*Az ártatlanság félelme, Panopticonban élünk, Büntető magánjog?*) *Az ártatlanság félelme* szellemes című tanulmány lényegét ismertetem (Korinek, 2023d).

A tanulmány tárgya a büntető igazságszolgáltatás lehetséges legdrámaibb működési hibája, a téves elítélés. Bevezetőjében Korinek László rámutat arra, hogy az ártatlanul elítélés azon túl, hogy az érintett sorsába drámaian, adott esetben végzetesen szól bele, kockára teszi az igazságszolgáltatásba vetett hitet. A cikk olyan, az igazságszolgáltatást „mozgásba hozó” külföldi intézményeket, megoldásokat mutat be, amelyek a téves, igazságtalan ítéletek utólagos korrekciójára teremtenek lehetőséget.

A szerző nagy terjedelemben és részletesen ismerteti az Amerikai Egyesült Államokban működő Innocence Projectet (Ártatlansági Program), ír Anglia,

Wales, Észak-Írország, Skócia és Norvégia büntető ügyeket felülvizsgáló bizottságairól, valamint a téves ítéletek felülvizsgálatának kanadai intézményéről.

Korinek László a cikkben három olyan hazai büntető ügyet említ, amelyekben téves ítélet született. Az ügyek említésének okáról a következőt írja: „*A magyarországi vonatkozások felvillantásával a szerző egyértelművé kívánta tenni, hogy szükségesnek tartja hazánkban is az utólagos felmentések kieszközlését szolgáló intézmény (vagy intézmények) létrehozását. A problémák itt is súlyosak, a megoldások keresésében azonban nem járunk az élen.*” (Korinek, 2023d).

Korinek László könyvének jellegét nem könnyű meghatározni. A kötet tartalmának ismeretében egyetértek Finszter Gézának, Korinek László gyakori szerzőtársának, az *Előszóban* írt következő megállapításával, illetve ösztönzésével: „*Különös könyvet tart kezében az olvasó, ne mulassza el figyelmesen olvasni!*” (Finszter, 2023).

A könyv jellege kapcsán a „különös” minősítéshez annyit tennék hozzá, hogy tudományos olvasónaplónak is tekinthetjük a kötetet. Egy sokat – és nem feltétlenül csak elméleti munkákat – olvasó kutatónak az értelmezését, tudományos, olykor szakmai-közéleti reflexióit, következtetéseit tartalmazza a könyv a szerző által választott témák feldolgozott szakirodalmáról és magukról a témákról.

A különböző tárgykörben született tanulmányok érzékelhető közös elméleti nézőpontja az inkluzív kriminálpolitikai szemlélet, amelyet például a szabadságot és biztonságot egymást erősítő értékeknek tekint, és erőteljes alapjogi, valamint szociális jogi megközelítés jellemez (Borbíró, 2019). Ennek a szemléletnek az egyik bizonyítékának tartom többek között a kötetbeli, kriminológiai munkákban szokatlan mértékű utalást a magyar Alkotmánybíróság – korai – határozataira.

A könyvismertetésben csupán illusztrálni tudtam Korinek László könyvének tematikai és gondolatgazdagságát. Bízom azonban abban, hogy recenziómmal sokak érdeklődését felkeltem a kötet iránt. Nemcsak tartalma, hanem a szerző és közérthető – olykor szarkasztikus – stílusa miatt ajánlom a könyvet elméleti és gyakorlati szakembereknek, akik a bűnözésértelmezés, a kriminálpolitika, a büntető igazságszolgáltatás, a rendőrség és a büntetés-végrehajtás működése iránt érdeklődnek.

Végül pedig idézem a kötet utolsó bekezdésének egy részletét, amelyből kiderül, hogy kiknek és mit ajánl a szerző, Korinek László:

„*A bűnügyi tudományok, mindenekelőtt a kriminológia feladata, hogy feltárja azokat a társadalmi összefüggéseket, amelyek árnyalhatják a törvényhozás és a mögötte álló politikai erők leegyszerűsítő, de rutinszerűen alkalmazott választát az új vagy a közvéleményt jelentősen megmozgató kriminális jelenségekre (Kunz, 2021). Az pedig nem más, mint súlyosabb büntetések kilátásba helyezése*

a visszaszorítani kívánt megnyilvánulásokkal szemben. A jogalkotóknak és a végrehajtás irányítóinak, vezetőinek csak egyet ajánlhatunk: Kérdezze meg kriminológusát!” (Korinek, 2023e).

Felhasznált irodalom

- Borbíró A. (2019). Kriminálpolitika. In Borbíró A., Gönczöl K., Kerezi K. & Lévay M. (Szerk.), *Kriminológia*. Wolters Kluwer. <https://doi.org/10.55413/9789632959313>
- Finszter G. (2023). Előszó. In Korinek L. (Szerk.), *Paradoxonok a kriminológiában* (pp. 7–10). ORAC.
- Korinek L. (2023). *Paradoxonok a kriminológiában*. ORAC.
- Korinek L. (2023a). Paradoxonok a kriminológiában és a büntető igazságszolgáltatásban. In Korinek L. (Szerk.), *Paradoxonok a kriminológiában* (pp. 11–28). ORAC.
- Korinek L. (2023b). A nevelés egyes kriminológiai kérdései. In Korinek L. (Szerk.), *Paradoxonok a kriminológiában* (pp. 255–271). ORAC.
- Korinek L. (2023c). Létezik-e ideális rendőrség? In Korinek L. (Szerk.), *Paradoxonok a kriminológiában* (pp. 168–177). ORAC.
- Korinek L. (2023d). Az ártatlanság félelme. In Korinek L. (Szerk.), *Paradoxonok a kriminológiában* (pp. 117–142). ORAC.
- Korinek L. (2023e). Kérdezze meg kriminológusát! A büntetőjog mellékhatásai. In Korinek L. (Szerk.), *Paradoxonok a kriminológiában* (pp. 272–288). ORAC.

A cikk APA szabály szerinti hivatkozása

- Lévay M. (2023). Paradoxonok a kriminológiában. (Korinek László könyvének ismertetése). *Belügyi Szemle*, 71(9), 1539–1547. <https://doi.org/10.38146/BSZ.2023.9.1>